

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.23. Lacrymis. Sapientes fuere lacrymæ Daudus, tales fuerunt & huius
peccatricis & tales tuas esse oporteret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

ra mutata in Pellicanū: etenim in propriū mo-
vetur cor & intima: *Vi cognovit* infortunium
suum statumque miserimum: hinc facta Nycti-
corax pedibunda, radios non audet inspicere
vultus solis iustitiæ splend. distimos? sed à ter-
go stetit *Stans retro* & tandem in passerem soli-
tatum transformata signa pluviarum & im-
brium denotat: etenim tales sunt lacrymæ ex e-
ius oculis dimanantes, nec vna sola, imo plures,
Lacrymis, ijſque tantis vt nectum lauent sed ce-
tiam rigent pedes Salvatoris: *Cæpit rigare pedes*
eius. Si quid noui D. Lucas Euangelista singulari
omnino consilio de hac felici agens peccatrice,
declarat nobis lacrymarum penitentiæ eius
magnitudinem, eodem vltimo verbo, quo præclarus
ille poëta itens David suam declarat in illo Psal-
mo, quo Psalmos orditur penitentiæ: *Laboravi*
in gemitu meo, Lauabo per singulas noctes lectum
meum, lacrymis meis stratum meum rigabo.

86.7.

§. 23. Lacrymis. Sapientes fuisse lacryma Da-
uidis, tales fuerunt & huius peccatrici &
tales tuas esse oporteret.

65. *Habetur Tom. 1. p. 501.*
I. Penitenti-
tia Davi-
dis varie
commen-
datur.
Ioel. 2. 13.
II. Ex con-
tritione
& abun-
dantia
lachri-
marum.

Antisunt hæc verba ponderis vt ea sin-
gillatim SS. PP. perpendant: nominatim
D. Ephrem, Syrus qui super hæc principa-
le fundat argumentum tractatus elegantis de
penitentiæ: illam primò designat David in cor-
de contrito & dolore ita confecto, vt ex vi
huius contritionis suscipia emitteret adeo for-
tia, quæ corpus illi contererent, hoc demon-
strans, inquit, quod Deus exigit à peccatore &
per Prophet. Ioel exponit: *Scindite corda vestra*
& non vestimenta vestra. Hoc est laboravi in gemitu
meo. Adeo vehementes emisit gemitus vt a-
nima euelli videtur: & cordis illi viscera dilata-
ri: Secundo dicit lacrymas suas tales fuisse
quibus suum posset rigare stratum lectumque
abluere. Fuit illius peccatum, inquit D. Ephrem
peccatum lecti & strati, in quo cum vxore alie-
na illicitis vacabat voluptatibus: sint in lecto strato-
que lacrymæ, vt peccato penitentiæ respon-
deat, & culpæ contritiō. Hic pena sit & lacrymæ
vbi culpa fuit & delicta: *Lacrymis lauit lectum*
suum, nam adulterio contaminatus erat: ideo & la-
crymis stratum suum rigauit, quod nefario com-
plexu polluerat.

Hom. 30.
§. 10.

Præteritis proximè diebus docuimus qualiter
debeat culpæ respondere penitentiæ, quodque
ibi remedium sit applicandum vbi viget ma-
lum: si namque in carne tua lasciuia & superba

uum sit malum, ibi sit & molestia, qua mortifi-
ces illam, & disciplinis, ieiunijs & duriōribus
affligas castigatiōibus: quod si malum tuū
inhæreat castis, quibus pauperem bona conclu-
dis, ibi vigeat penitentiæ erucendo illam & resti-
tuendo.

Tertio cordis singultus excipiebant oculo-
rum, lacrymæ: nam si dolor oculos comprimat,
indubiè purgiter profluent aquarum vberibus
Primum suspiria edidit & sic illacrymatur, inquit
D. Ephrem. Numquam alterationes notali quæ
sunt in aëre? cælum nubibus inuoluit: eras-
sioribus, & sicut in illa media regione aëris pre-
mit illas frigus in ea dominans; illæ vero partes
habeant calidiores ob vapores ardentes quos in-
cludunt, emittunt illico tonitrua & fragores ita
horrendos vt dirumpantur & aperiantur, dice-
retque cælos diffringendos & confectum per
hoc in aquas conuertere, eandem stillatim demit-
tunt, imo nonnunquam velut plenis hydrijs ter-
ram inundant: dicit etenim: *Primum tonitru cum*
fragore perstrēxit & sic nubes distillat. Habes hic
veram Davidis penitentiā: dum enim illi cor-
pore dolore & tristitia comprimitur, diffringitur,
de se tonitru & fragores edens quā maximos,
singultus inquam & gemitus adeo vehementes,
vt illi pectus dirumpi videretur quos illico sub-
secuta est pluuia & lacrymarum pluuia copio-
sissima.

Loe. cit.

Quarto: lacrymarum notemus abundantiam,
quæ tanta erat, vt illis stragula lecti sui totum.
Quibus que lectum madefaceret: *Lauabo per singulas noctes*
*stratum meum, & stratum rigare, cui quieti-
summ riu-
sus incumbebat: Lacrymis meis stratum meum ri-
gabo.* Quis hoc est lacrymis rigare stratum? Tu
dicit quid sit atcam rigate vel campum scilicet
aqua cooperire. Hoc est: *Stratum rigare.* Legit
D. Hieron ex vi verbi hebraici, quod ita transfe-
runt, huic innitentes: *Nature faciam stratum meum,*
tanta lacrymarum, & tantum abundantia, vt illis
stratum meum inuaret. Nemo non videt hic
hyperbolē esse, sed quæ declarat apprimē, quales
fuerint eius lacrymæ, non vestris similes, qui-
bus abstergendis medium strophium, quod di-
co sufficit imo plus satis est, & adhuc nondum
madescit: *Per singulas noctes.* Quod enim vicia
vice deliquit hoc totā desecuit vita: *Ne vna no-*
ctē peccauit ita D. Ephrem. Et quousdie lacry-
marum. Dicit, quod vicia vicio, vel nocte pecca-
uit, quia omne Davidis peccatum comprehendit
tur in adulterio cum Bethsabee: nam idcirco pi-
ritus illud referens dicit fuisse vel vnum verbū.
Non declinavit ab omnibus quæ præcepit ei. Reg. 15.
Do 5.

III. Quibus que lectum madefaceret: Lauabo per singulas noctes stratum meum, & stratum rigare, cui quietissimum riuus incumbebat: Lacrymis meis stratum meum rigabo.

§. 26. cit.

Dominus, cunctis diebus vite sue, excepto sermone vite spiritus.

IV. Deinde audierat illud sibi à Domino remissum ob actum illum penitentiæ, quem toto corde elicit exclamans: *Peccavi Domino: confestim enim illi respondit Nathan: Dominus transiit peccatum tuum.* Illud nihilominus perpetuis & adeo copiosis quotidie lacrymis expiauit, ut licet aperte magnitudo hic pateat diuinæ misericordie in tam facili breuique tanti sceleris indulgentia, tamen liquidò vera constat potentia penitentiæ: quæ peccatum etiam remissum desinet, lacrymis rigat & indesinenter toto vite curriculo oculos profert, vere penitens, fomes lacrymarum: *Penitentiam egit B. David* (Sic audio D. Chrysostrum.) *Sic die eni Lauabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo.* Et quod iam olim admissum fuerat peccatum, Hebræ. in post tot annos, post tot generationes, tamquam recens accidisset, desinit. Hæc est, in hæc est perfecta veracis penitentiæ tanto ornata dolore, qualem tales lacrymæ procreantur. Nec illas consideres taliter qualiter, cum Diuo Chrysostrum, sed perpende quis ille sit, qui eas ita ex animi sententia lugens effundat, erat enim Rex incluyis mille curis distentus, & negotijs intricatus: *Non solum hoc consideres quod logebatur & stabat, sed quis erat ille qui stabat & quid agens logebatur:* tu autem nec regia clarus dignitate, nec tantis impeditis occupationibus, nec minoribus implicatus sceleribus, vide num tale quid agas? perpende quam iustissima sint tua suspiria, tuque gemitus quam debiles: paruum profecto, tibi interunt molestiam tuumque conterunt corpus, indicium sanè modicæ cordis tui contritionis, attende si singultus lacrymæ comiteatur, & quales sint quando fausto omnino illas effundis: nam certe tales non sunt quæ lauandis lodicibus tuis sufficiant & lectulo. Nec quidem ut linthea mutes, sed nec ob vnum peccatum quotidie perseverant ad exemplum Davidis, sed cum tam multa sint quam hæc modica, vix illa deplorasti, quando iam nedum illa absterguntur, sed ad alia committenda reuertens, non ita Magdalena non ita: *Lacrymis cepit rigare pedes eius.*

D. CHR. Ho. 31. in Epist. ad Hebræ. in post tot annos, post tot generationes, tamquam recens accidisset, desinit. Hæc est, in hæc est perfecta veracis penitentiæ tanto ornata dolore, qualem tales lacrymæ procreantur. Nec illas consideres taliter qualiter, cum Diuo Chrysostrum, sed perpende quis ille sit, qui eas ita ex animi sententia lugens effundat, erat enim Rex incluyis mille curis distentus, & negotijs intricatus: Non solum hoc consideres quod logebatur & stabat, sed quis erat ille qui stabat & quid agens logebatur: tu autem nec regia clarus dignitate, nec tantis impeditis occupationibus, nec minoribus implicatus sceleribus, vide num tale quid agas? perpende quam iustissima sint tua suspiria, tuque gemitus quam debiles: paruum profecto, tibi interunt molestiam tuumque conterunt corpus, indicium sanè modicæ cordis tui contritionis, attende si singultus lacrymæ comiteatur, & quales sint quando fausto omnino illas effundis: nam certe tales non sunt quæ lauandis lodicibus tuis sufficiant & lectulo. Nec quidem ut linthea mutes, sed nec ob vnum peccatum quotidie perseverant ad exemplum Davidis, sed cum tam multa sint quam hæc modica, vix illa deplorasti, quando iam nedum illa absterguntur, sed ad alia committenda reuertens, non ita Magdalena non ita: *Lacrymis cepit rigare pedes eius.*

D. CHR. Lib. 2. de Compone. cordis ante medull. Tom. 5.

66] Ex prædictis, infero ab Evangelista sanctam hæc penitentem Davidi comparati: ut enim hic magister exiit penitentiæ in lege veteri, hæc sit magistra in lege Evangelica: qualis fuit Davidis illa penitentiæ? à duobus commendatur? Primò: ab immenso dolore & peccati sui contritione hæc patet in dolorosis suspirijs quæ

de corde eruabatur, corpus sibi dirumpendo: *Laborans in gemitu meo, & lacrymarum abundantia, quas oculis tam vberim emitebat ut dicere poterit: Rigabo lacrymis stratum meum.* Secundo: à perseverantia in hoc dolore & festu: etenim his vite finem imposuit. *Per singulas noctes.* Itaque tantum absuit ut noua committeret scelera, ut etiam antiqua commissa nunquam deplorare desisterit. Hæc duo in nostra contemplantur penitente: Primum: ecce quis dolor cordis contriti, de quo tales desunt lacrymæ: si namque tales fuerint Davidis ut suum illis stratum irrigaret, Hæc tales esse laudantur, quibus Christi pedes irrigauit: *Lacrymis cepit rigare pedes eius.* Confer illud huius *Rigare pedes* cum illo illius *Rigabo stratum*: & si illa fuit contritio dolorque perseverans, aduerte quod fuerit & huius: hoc enim illo verbo declaratur *Cepit*, quasi dicat tam abundantes notatne lacrymas? ne igitur credideris illis finem imposuisse: non enim aliud fuerunt, quam scaturigo quædam fluminis illius, quod effluere debet: at, imò & toto vite eius decursu, eoque satis longo, manauit.

Vititur hoc verbo *Cepit* communiter Spiritus VI. Sanctus dum de veris loquitur penitentibus, qui Verbi Cœnò vulgari lacrymarum & gemituum sicut *cepit* expiuntentiam suscipiunt. Ne tibi persuaseris quod ritum, ecursum faciant, ut dicis equi Francisci seu Sicilianu, qui confestim silit à currendo, pedemque figit: sed quod in illo cursu tanto perseverauerit animo, ut hic non nisi principium fuerit eius quod toto vite tempore esset secuturum. Ita locutus de penitentiâ Petri Simonis ait, *Cepit flere*: non hic fuit terminus lacrymarum vltimus, sed principium ad illatum prosecutionem cum reuera per totam vitam oculos à lacrymis non absterferit. Testatur aut. de illo D. Clem. Papa Lib. 2. Re-cognitio-nem 1. 37. eius discipulus, semper oculis illius lacrymas innataste sic ut ex nimio sicut rubesceret toti sanguine, & noctibus præsertim ad Galli cantum excitatus, in tantis effuebat lacrymas, ut oculi iuges essent fontes lacrymarum: Quæ de causa lintheolū communiter manibus deferbat lacrymis aptum detergendis. Idem insinuat Euang. gelita de hac peccatrice: *Lacrymis cepit rigare.* an illam aduertis adeo copiosas effluentem lacrymas, ut fossæ ita plenæ videantur, quibus pedes riget ipsa Saluatoris? noueris igitur, hoc non nisi principium esse eius quod tota vita apendum suscepit ut illi dicere possimus quod Dominus de alia dixit in illa occasione, qua non tolerandos expi-

Mat. 24.8 mit dolores & cruciatus: Initia dolorum hæc.

VII. Qualiter sit agenda penitentia. Aduerte peccator qualiter tibi sit agenda penitentia, quo animo suscipienda: non enim eo modo tantum est facienda, vt illico vultus serenus appareat, discedat motor, & in noua labaris denuo erimina, vel de notis ad profinam: sed tantum abis à nouis committendis vt semper vetera deplangas, & talis sis qualis Apostolus; quancumq; enim superuixit, continuo cor pertulit clauo doloris viui transuerberatum, eo quod Christum fuerat persecutus, Zelo delusus indiscreto & pernitioso leg. s. Moisaica: Veritatem dico in Christo Iesu non mentior, quia continuus dolor cordi meo est: opabam enim ego ipse Anathema esse à Christo pro fratribus meis &c. Huius, rationem assignat Diu. Gregor. Quanto namque peccator penitentiam agit & strictiorem & perfectiorem, tanto crescit in illo lux diuinæ gratiæ splendor, quâ clarè cognoscit, quantum malum sit peccatum: vnde procedit, vt in illo pto. commissis criminibus perpetim dolor augetur & verecundia: Quanto plus homo cepit scire quod perdidit, tanto plus lugere incipit corruptionis suæ sententiam quam inuenit: considerat namque vnde lapsus est. Cuius rei iacturam fecerit quid sibi conquisierit, quem offenderit. quam iuste flammam mereatur æternam. Et hoc eodem Auctore

Rom. 9.1. re teste nobis Salomon indicauit: Qui addit scientiam, addit & laborem, qui crimen suum agnoscit, quo clarius, eo magis crescit in ipso dolor & lacrymæ. Quia quanto quis clarius cognoscit, quis Deus sit, quanto cultu dignus, quantum malum illum offendere, dolorem in se concitat tanto grauiorem.

D. Greg. Lib. 18. Moral. 26.

Zach. 1.18. §. 24. Has lacrymas à plus quam in. lxx. annis præuidit Dauid, ob quas gloriosam celebrat Christus de diabolo victoriam.

67 Non credam vt imprudentem opinionem si quis dixerit Euangelistam his verbis, Lacrymis cepit rigare pedes eius, designare gloriosum triumphum, quem Christus de diabolo & peccato tenuit, spectans illum quem Dauid vt illusterrimum & omnino singularem verbis cecinit mysteriosis. Vt enim Deas intellectum huius Propheta Regisque sanctissimi col- lustrauit Itæ planè diuina, qua Christi caperet mysteria, sicut ipse testatur intellectum suum per hanc ita fuisse serenum, clarum, fulgidum, & detertis nubibus ac tenebris fulgidum? Sicut aurora

2. Reg. 23. 6.

mane sine nubibus rutilat: Proposuit triumphos illius illustres & glorias celebrare: dum autem plures essent ille & eminentes ea intentione psalmum composuit 67. qui cum sit longus pluribus abundat mysterijs quam literis quem sic orditur: Exurgat Deus & dissipentur inimici eius, & Ps. 67. 1. fugiant &c. sicut defecit fumus, &c. Quantum sapio, hic introducit aliquis laudes ducis inuicti celebraturus dum enim orditur sic effatur, apage, apage, foris foris &c. suum prosequitur intentum plus hic triumphos enatrans Domini illius qui pro nobis agat Dauid veribus celebrat, his alludens posterioribus. Arbitratur omnulli gloriam hic decantari antiquotum facinorum Dei in populi sui beneficium, dum Pharaonem & principes illos superauit terræ Chanaan: nec non beneficia eidem præstita populo, dum illum eduxit de Ægypto tot gloriofis operibus & miraculis prodigijs, quæ per deserta passim operatus est. Aliorum sententia est hic decantari Heroica facta Saluatoris: ea etenim perspicue luce videt Prophetæ. Porro vere dixerim hæc celebrat & illa spectat anteriora, prout similiter aliàs diximus idem de cantico Prophetæ, Habacuc. In huius Psalmi discursu inter alios cantare studet triumphum illum, quem vidit à Christo de diabolo, peccato, morteque referri: Deus noster, Deus saluus facientis, & Domini Domini exitus mortis. Quamuis loquatur in communi per hoc, quod illum videat de his agere triumphum inimicis, animas de pestestate eruendo sathanica, salutem illis imperuen- do gratiæ, qua à peccato reddebantur immunes, atque à mortis vnguibz eripiendo, quos iam illa deuorauerat, credo firmiter, quod potissimum oculos suos deslexerit in historiam Magdalene in qua & per quam efficaciter de illis triumphauit: nec vobis mirum videatur hæc à nobis proponi.

Arbitratus est D. Chrysostr. in tantam Domini cessisse gloriam miraculum, quod parauit in paralytico apud piscinam, vt Dominus illud Dauid singulariter reuelarit inter quædam opera quæ inter alia, quæ fecit in hoc mundo, caput altius auollunt: vt autem eius prædicet celsitudinem Psalmum quadragiesimum ab eo cen- seler D. Chrysostr. fuisse compositum: Beatus qui intelligit super egenum & pauperem &c. Meliori ratione dicemus quod Dauidi præstenderit clarè mirabilia, quæ operaturus esset ad huius peccatricis emolumentum: quandoquidem illa

In Ps. 40. II. D. Chrysostr. opi- natur eum loqui de Magda- lena. Ps. 40. I.